

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 12. Ad dandam scientiam salutis plebi eius in remissionem peccatorum eorum Luc. 1. Hæc lectio continet explicationem piam Versus decimi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Semitas Dei nostri. Hinc et Psalmista illi ait: iter facite ei qui ascendit super occasum. Illi qui ascendit super occasum iter facimus, cum nos eius gloriam nostris mensuris predicamus, ut eas et ipse post-veniens, per amoris sui praesentiam illustret. Hac S. Gregorius, qui & huc spectare dicit, quod Dominus nihil se dicitur ante faciem suam binos discipulos in omnem civitatem, & locum quo erat ipse venturus. Sic & Hugo Cardinalis, explicans illud quod de Enoch dicitur Gen. 5. ambulavit cum Deo, distinctionem hanc facit: Ambulavit post Dominum humilis & poenitens; cum Domino sancti Praelati & Rectores; ante Dominum pii Concionatores, uti S. Joannes à Domino apostatae, & qui suae voluntati ac voluptati serviunt: contra Dominum, superbi & rebelles, uti Judaei Levit. 26. v. 28.

Luc. 10.

Malac. 3.

Judic. 4.

Exod. 3.

K. dista

in Do. 3.

Ad ven

100. loc. 122

rate animos Christo per instructionem & exhortationem ad ea quae veram salutem concernent; quam Christus afferebat. Felix qui hanc scientiam salutis adipiscitur, infelix qui eam contemnit, vel negligit. Hae scientia salutis frequenter facis in literis commendatur, & nobis cordi esse debet, neglecta vana cultu scientia, quae nihil ad salutem spectat. Hae unica deberet esse sollicitudo hominis, scire quid conducatur sibi in vita sua, numero dierum peregrinationis suae. Et tempore quod velut umbra praeterit. At multi ignorant viam qua eis ambulandum est tempore peregrinationis hujus, & alii intendunt; obliquisque & distortas ac incurvas vias sequuntur, defectu scientiae practicae salutis. Sic non tam procedere consentunt, ut ad metam & terminum viae pertingant, quam in circuitu exercere, impingere, & conuere; quapropter contingit & eos peire.

Eccles. 7.

Hanc autem quam vocat hic Zacharias secundum nostrum interpretem SCIENTIAM VITAE legit enim, *ad dandum scientiam vitae*. Nimirum est & alia scientia, quae necesse scientiam salutis, nec scientiam vitae; Ita alludendo ad Avborum scientiam boni & mali, quam Adam & Eva suo attingerunt dispendio, dixit generaliter S. Bonaventura, *Arbor scientiae multos prius arbor vitae*. Quia scilicet sua scientia non utuntur ad Dei gloriam, sed ad suam abundantiam perniciem; & per illam peccant per quam à peccatis se emendare debuerant. Atque sicut lux rationis quosdam excecatur, quodam illuminat; sic humiles per scientiam illum nantur, superbi excecantur. Hae est scientia quam infantem vocat Apostolus, nisi charitati coniungatur. *Scientia inflat, charitas autem edificat*. Inquit ipse. Inflat eundem si sola sit, si autem charitas ei adiungatur, non pernitit eam inflare, sic amanda est scientia, charitas autem ante ponenda, & ei coniungenda. Audi & S. Bernardus. hac de re ser. 36. in Cant. *Sicut cibis indigestus malis generat humores; ita multa scientia stomacho nocet animae, qui est memoria. Nam si deest igne charitatis non fuerit. Et sic per quosdam arboris animae, mores scilicet atque actus transiunt; atque digesta, non reputantur in peccatum, inquamquam cibus conversus in praeuos nostrosque humores. Non enim mali humores, pravi mores. Hae eleganter S. Bernardus.*

1. Cor. 8.

Hier. 9.

Io. 17.

Exemplar

Sancti

Scientia

salutis

si tra-

scit illud Apostoli attendentes: Non enim aliud iudicantur, ea ut scire merer nos nisi Jesum, & hunc crucifixum, 1. Cor. 2.

L E C T I O XII.

Thema: *Ad dandum scientiam salutis plebi eius in remissionem peccatorum eorum. Luc. 11.*

Quam salutem scientiam

S. Joannes docuerit.

Hic versus explicatio est prioris, illiusque amplificatio: Explicat enim quomodo paravit viam Domino S. Joannes, dando scilicet scientiam salutis plebi eius, ordinatam ad remissionem peccatorum per Christum consequendam. Hoc nimirum praecipuum fuit manus Praefatoris, praepa-

Commendatur ergo hic scientia salutis & vitae de qua Dominus apud Hieremiam. *Qui autem glorietur, in hoc gloriatur, scire et nosse me De qua & specialiter Christus: Hae est vita aeterna, ut cognoscam te. Et quem misisti Jesum Christum. Commendatur scientia quae ordinatur ad salutem, & ad vitae emendationem, peccatorumque remissionem, & divinae aeternaeque vitae taudem ascensionem, & imes Sancti aliam omnem scientiam despuentem, si tra-*

salutis scilicet & vite auctorem per remissionem peccatorum. Hunc & omnibus annuntiat S. Joannes, nondum tamquam crucifixum, sed tamquam crucifigendum, tamquam scilicet Agnum Dei immolationis destinatum, ad tollendum peccata mundi: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollis peccata mundi. Hinc & illud:

Si Christum nosti, scis cetera noscisti. Si Christum nescis, nihil est, si cetera nescis. Recte Vir illuminatissimus in scientia salutis Thomas à Kempis, in libello aureo de Imitatione Christi c. i. dixit. Opto magis sentire compunctioem, quam scire eius definitionem. Sic ostendit hanc solam esse veram scientiam, que ordinatur in remissionem peccatorum, qualis est practica scientia contritionis, non vero solum speculativa, qua transit vacua & inanis. Adhibebimus. Quid prodest tibi alta de Trinitate disputare, si carus humilitas, unde displicat Trinitati? Nempe hoc non est scientia salutis scire differere de Trinitate, sed scire placere Trinitati.

Similiter B. Coleta Virgo, cum fabriles à Deo perciperet revelationes, dicebat: Quid attinet ad me pauperulam, Dominus scire huc judicium? Sufficit mihi scire me, & peccata mea, ac illa deplorare in remissionem eorum. Hoc nobis solum concede. Sciebat scilicet & ipsa, viam salutis potissimum in remissione peccatorum.

Qua sit vera scientia salutis. Hæc est ergo vera scientia salutis, scire in remissionem peccatorum, scire sua peccata & imperfectiones, & agnoscere illa ex cordis intimo, scire contritionem horum peccatorum à seipso elici, denique illa non solum agnoscere, sed & emendare. Hæc est rursus scientia salutis in remissionem peccatorum scire se in omnibus humiliter, se contemnere, se abnegare, scire obedire, scire passionem suam, linguam domare, voluntatem propriam frangere, scire charitatem & coactionem fovere.

Denique hæc est vera scientia salutis, scire cum pietate Deum orare, illum amare, illum toto corde benedicere, scire ad coelestiam mentem engere, & Deo summo Bono, cor inseparabiliter venire. Hæc scientia operatur omnes graviter operam dare. Hæc scientia discitur in schola Salvatoris, in gremio Sæcæ Matris Ecclesiæ, in domo discipline. Ad quam ipsa invitatur Sapientia. Beatus qui audit me, & vigilat ad sermone meo quotidie. Qui me invenerit, invenit vitam, & habiet salutem à Domino. Et rursus. Ecce, si. Appropiate ad me indocti, & congregate vos in domo disciplina. Quid adhuc tardatis. Anima vestra sitis.

S. Joannes: non vehementer docuit omnem scientiam salutis spectabant, & ad remissionem peccatorum. Dicebat enim. Regi. Non licet tibi habere uxorem necessariam. Sic eum adducere nitentur ad penitentiam & salutem. Dicebat Militibus. Non mihi aliam vitam, sed vitam. Dicebat Publicanis: Nihil amplius quam quod constitutum est vobis facite. Sic & Militibus &

Publicanos ad iustitiam adducere conabatur & viam salutis. Dicebat Phariseis: Ne capere dicere Patrem habemus Abraham. Potens est Deus de lapidibus istis Abraham filios suscitare. Aspere eos compellabat & arguebat, ut eorum superbiam retunderet, & eos humiliaret, sicque ad meliorem mentem & frugem reduceret. Unde & adiciebat. Facite fructum dignum penitentia. Docebat timorem Dei, qui est initium salutis, inculcando novissima iudicium, mortem, infernum. Nec inanis fuit scientia quam tradebat in remissionem peccatorum, quia multi veniebant, & convertiebantur, & confitebantur actus suos. Quare & de ipso dictum erat Zacharie per Angelum: Multos filiorum Israel convertet ad Dominum Deum ipsorum. Et ipse procedet ante illum in spiritu & virtute Elie, ut convertat corda Patrum in filios, & incredulos ad prudentiam iustorum parare Domino & libere perficiam.

Ex his igitur latis patet Joannem docuisse omnem scientiam necessariam ad iustitiam & salutem; imò & ad perfectionem. Omnem scilicet docuit virtutem & id quidem non solum verbo, sed & exemplo: quia omnes eius actus, & ipse vestitus ac conversatio, modus admirabilis, ad omnem virtutem efficaciter excitare poterant. Erant verba eius fulgur, vita fulgor. Erat totus ipse Vox clamans, vox clamantis, ipse lumen in qua jacebat, locus deserti, locustæ, mel silvestris, zona pellicea, quid aliud quam penitentiam relinabant? Verè ergo dixit S. Chrysologus ser. 127. Joannes virtutum schola, magisterium virtutum, norma iustitia, Virginitatis speculum, penitentia via, fides disciplina. Verè & Bernardus explicans illud Christi de eo. Ille erat lucerna ardens & lucens sic dicitur: Ego in eo triplicem reperio ardorem & splendorem. Ardens erat in seipso, austeritate conversationis: erga Christum, plenus vero devotionis, erga peccantes, constantia libera in reprobatione. Lucis exemplo, digito verbo: Opere ipsum, Christum indicere, nos ipse nobis sermone declarant. Audiamus ergo cum toto hoc adventus tempore clamantem & nos increpantem ac docentem, discamusque ab eo scientiam salutis, & perfectionis.

LECTIO XIII. BIPART.

Thema. Per visera misericordie Dei nostri, in quibus visitavit nos Oriens ex alto. Luc. 1.

Per commotionem viscerum sacre littere signa. Pars I. significare solent magnam affectionem, magnam que compassionem. Sic de Joseph legimus quod visceribus eius adduxissent Benjamin coram ipso misericorditer attollens oculos vidit fratrem suum uterinum, & dixit Deus: iste est frater vester parvulus, de quo dixerat vobis. Et rursus, Deus inquit, misereatur miseri mei. Gen. 43. Fajima virque, quia commota sunt viscera eius super fratre suo, & erumpent la. bryma, & intrens. T. 3.